

9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák., který je zajisté též platným zákonným předpisem ve smyslu cit. § 47 úraz. zák. již dle ustanovení § 1, 2 a 3 obč. zák. V těchto posledních případech má osoba, za úraz zodpovědná, pouze právo vyvinění, t. j. právo vésti důkaz o tom, že její zavinění nenastalo. Těmito právními vývody je zodpovězen již dovolací důvod nesprávného právního posouzení obou stran. Důvodně se ho dovolává žalobkyně, jež má nárok na odškodnění náhrady, kterou platí poškozenému dělníku dle úrazového zákona a která byla ve výši jí žádané nižšími soudy zjištěna, ovšem v mezích náhrady příslušející poškozenému dělníku dle platných zákonných předpisů. Dle § 6 úr. z. není poloviční důchod úrazový totožný s polovičním ušlým výdělkem. Neprávem však se dovolávají dovolacího důvodu toho žalovanní, ježto použití zákona o silostrojích stalo se nižšími soudy právem. Ostatně lze podotknouti, že to zavinění, které bylo nižšími soudy zjištěno a spočívalo hlavně v nedbání nařízení vydaných pro jízdu s automobily, nelze pokládati za pouhé nedopatření ve smyslu § 1297, 1332 obč. zák., nýbrž za hrubou nedbalost dle § 1324, 1331 obč. zák.

Čís. 1629.

Prodávatel, jenž připustil, by zboží, jehož přijetí kupec odmítl, bylo prodáno železničním úřadem dle § 81 žel. dopr. ř., nemůže žádati na kupiteli splnění smlouvy.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1922, Rv I 57/22.)

Žalovaný objednal u žalobce dvě bedny vajec. Žalobce odeslal mu nejprve jednu bednu, již žalovaný přijal a kupní cenu zaplatil, a po té dvě další bedny, jichž přijetí žalovaný odmítl, načež byly železničním úřadem prodány. Žalobu o zaplacení kupní ceny za tyto dvě bedny po srážce výměřku železničního prodeje procesní soud prvního státního soudu zamítl, ježto žalovaný nebyl povinen neobjednané zboží přijmouti. Odvolací soud přiznal žalobci kupní cenu za jednu z obou posléz zaslaných beden.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Lze ponechati stranou otázku, zda nebyl žalovaný v právu, odmítnuv přijetí zboží, 8. března 1921 mu zaslané. Byl-li žalovaný povinen zboží přijati, ocitl se ovšem, odepřev tak učiniti, v prodlení s přijetím jeho. Tím sice přestala žalobcova povinnost, zboží uschovávat, podle odstavce prvního čl. 343 obch. zák.; chtěl-li se však žalobce sprostiti této povinnosti, musel se zachovati dle předpisu druhého odstavce čl. 343 obch. zák., t. j. buď uložiti zboží na nebezpečí a útraty kupitelovy ve veřejném skladu neb u osoby třetí, anebo zaříditi svépomocný prodej zboží způsobem v čl. 343 obch. zák. předepsaným. Dokud žalobce jedině byl ve smyslu čl. 402 obch. zák. oprávněn zásilkou disponovati, trvaly i povinnosti jemu čl. 343 obch. zák. uložené. Bylo tedy na něm, by učinil vhodné opatření, ve smyslu druhého odstavce tohoto předpisu v místě určení, když mu bylo oznámeno, že žalovaný odmítl přijati zboží. Při tom bylo se mu zachovati podle čl. 282 obch. zák. s péčí řádného obchodníka. Žádným způsobem tedy nesměl připustiti, trval-li na splnění smlouvy, by zboží bylo pro-

dáno provozním úřadem železničním, neboť prodej, provedený zmíněným železničním úřadem podle § 81 žel. dopr. ř. bez zvláštních formalit, nelze pokládati za svépomocný prodej dle čl. 343 obch. zák. Žalobce, neučiniv žádných opatření a nechav zboží prodati, prohřešil se takto na svých povinnostech podle čl. 282 a 343 obch. zák., zavinil tím ztrátu zboží, a, jelikož sám smlouvy nesplnil, nemůže žádati na žalovaném splnění smlouvy.

Čís. 1630.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n.).

Ustanovení § 32 nevztahuje se k domům, ohledně nichž bylo uděleno po dni, tam vytčeném, povolení ku stavebním změnám, zabezpečujícím trvanlivost budovy.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1922, Rv I 353/22.)

Žalovaný měl již po řadu let najatý krám v domě žalobců, jimž v roce 1920 nařídil stavební úřad provést v domě přestavbu, nutné ku zajištění stability domu. V roce 1921 vypověděli žalobci soudně žalovaného, majíce za to, že vzhledem k povolené přestavbě neplatí proň zákon o ochraně nájemců. K námitkám žalovaného procesní soud první stolice prohlásil výpověď za bezúčinnou, příznav žalovanému ochranu nájemců. Odvolací soud rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Pro právní posouzení věci jest rozhodným výklad § 32 zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n., dle něhož se ustanovení zákona tohoto nevztahují na domy, pro něž bylo uděleno úřední povolení stavební po 27. lednu 1917 nebo později bude uděleno. O stavbách mluví se v tomto zákoně ještě v § 1 čís. 4, kdež jde o povolení k užitečnější stavbě. Srovnají-li se obě tato ustanovení, nutno dojíti k názoru, že § 32 má na mysli jediné nové stavby, kdežto § 1 čís. 4 přestavby, přístavby a pod. domů již vystavěných. Správně obě nižší stolice v souhlase se stranami vykládají zmíněný § 32, vztahující ho na vzpružení stavebního ruchu, vždyť právě hranice tam označená — po 27. lednu 1917 — těsně souvisí s prvním čís. nařízením o ochraně nájemců ze dne 16. ledna 1917, čís. 34 ř. zák. Nemůže dle toho ustanovení § 32 míti jiného významu, než že pro domy, po účinnosti tohoto čís. nař. vystavěné, má býti učiněna výjimka ze zákona o ochraně nájemců a tak stanovením volnosti výpovědi ruch stavební povzbuzen. Nevztahuje se tedy na domy za dřívějších příznivějších poměrů a s menšími oběťmi — a tyto chtěl zákon výjimečným ustanovením § 32 odměniti — vystavěné jako v případě tomto, neboť jde tu o dům starý, restaurovaný. Nižšími stolicemi bylo ze stavebních spisů zjištěno, a to zejména z výnosu magistrátu města Prahy ze dne 7. února 1920, že podélná nosná střední zeď domu žalobcův jest chatrná, že ostatní konstruktivní součástky budovy jsou v uspokojivém stavu, a bylo následkem toho dáno úřední povolení k různým změnám stavebním. Dle toho nešlo o novostavbu, jež by předpokládala, aby dům byl stržen a pak na nových základech znovu vystaven — a že by se tak bylo stalo, žalobcové vůbec